

Tine Hribar: ONTOLOŠKA DIFERENCA, Fenomenološko društvo, Ljubljana 1992. Tine Hribar, priznani slovenski filozof, se z ontološko diferenco spoprijema na temeljit, izzivalen in dokaj izviren način. Ontološka diferenca v filozofiji pomeni razliko med bitjo in bivajočim, s katero so se ukvarjali predvsem Plotin, mojster Eckhart, Tomaž Akvinski, na nov način pa jo je zastavil in tematiziral Martin Heidegger, nemški filozof, čigar temeljno delo je *Bit in čas*. Hribar v Uvodu pravi: "V svoji biti kot biti človek ni nekaj bivajočega, marveč tubitnostno bitje. Je bitje, ki ne samo biva, tako kakor vsako drugo bivajoče, ampak vselej že tudi prebiva." Knjiga je razdeljena na poglavja: Uvod, Kriza filozofije in usoda evropejstva, Bit bivajočega, Biti in bivati, Bit kot bit, Vrnitev na začetek, k izviru filozofije in Bibliografski podatki. Zastavljena problematika se Hribarju izkaže za "nujno spremembo mišljenja pri vstopanju v drugačen začetek", to naj bi pomenilo, da je ontološka diferenca nerešljiva uganka za vse sodobne filozofe nasploh. (Rade Krstič)

Drago Jančar / Adam Michnik: DISPUT, Wieser, Celovec-Salzburg 1992 (pogovor vodil Niko Jež). Slovensko-poljski razgovor je uglašen na temo, skupno sedanosti in (pol)preteklosti obeh dežel: zlom komunizma, demokracija in totalitarizem, literatura in disidentstvo, nacionalizem, Srednja Evropa, konservativizem in liberalizem. Oba razpravljalca sta intelektualca, zato se ne moreta izogniti najljubši temi ljudi svojega kova: položaju intelektualcev v družbi. Novi časi so intelektualcem – med njimi so tudi pisatelji – bolj prijazni, saj policaji njihove knjige berejo le še v prostem času. Ta svoboda pa ne osvobaja povsem, saj postavlja identiteto "kritičnega intelektualca", kakršna se je izoblikovala v nasprotovanju totalitarnim oblastem, pred hude preizkušnje. Novonastale razmere nujno terjajo refleksijo, drugače lahko pride do tragikomičnega položaja, ko se bodo nekdanji disidenti nostalgичno spominjali dobe "revolucionarnega terorja", v kateri so njihove osamljene, a toliko bolj odmevne besede še imele težo. Jančar-Michnikov kultivirani in poučni disput torej prihaja ob pravem času, natančnejši odgovor na vprašanje, kam in kako z intelektualci v postkomunizmu, pa bo treba še formulirati. (Matevž Kos)